

Uredništvo: Ljubljana, Knašjeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2456.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Uredništvo:
Ljubljana: Knašjeva ulica 6. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126
vsa ponedeljek jutraj. — Na-
roča se posebej in v celoti po pošti
prejemana Din 4.—, po raznaša-
jih dostavljena Din 5.— mesečno
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 66.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.
Ponedeljska izdaja „Jutra“ izhajajo

PRED NEMŠKIM ODGOVOROM

Nemčija bo odklonila predlog, naj obmejni pas v Porenju zasedejo tuje vojaške sile

Berlin, 22. marca. d. Poslanik Ribbentrop se je včeraj popoldne vrnil iz Londona z letalom v Berlin ter je imel takoj nato s kancelarjem Hitlerjem razgovor o svojih pogajanjih v Londonu. Kmalu nato se je setala v poslopu državnega kancelarja konferenca, ki so se poleg Hitlerja udeležili tudi zunanji minister Neurath, vojni minister general B'omborg, admiral Räder ter tajni svetnik Gauss kot pravi strokovnjak. Na konferenci so razpravljali, na kak način naj Nemčija protestira proti spomenici lokarnskih držav. Razgovori so se danes nadaljevali. Zato računajo, da nemški odgovor lokarnskim državam ne bo poslan pred jutrnjim dnem.

Nemški pridržki

Pariz, 22. marca. d. Francoska vlada je prejela poročilo svojega berlinskega poslanca Francois-Ponceta glede mnenja nemške vlade o predlogih štirih lokarnskih držav. V poučenih krogih izjavljajo na podlagi teh informacij, da bi bila nemška vlada pripravljena z gotovimi pridržki pristati na to, da se francosko-ruski pakt predloži haškemu mednarodnemu razsodišču v pre-sojso, ali je v skladu z lokarnsko pogodbo, nasprotno pa se more računati, da bo odklonila varnostni sistem, s katerim bi se poverila kontrola na nemškem obmejnem ozemlju tuji vojaški sili ali policijski formaciji. Na ta varnostni ukrep bi tudi tedaj ne pristala, če bi se Francija in Belgija izrekli sporazumni z uvedbo enake kontrole na svoji strani meje. Da se ta ukrep, ki je bil predlagan pod prevlezo nemških napadnih načrtov, opusti, je ena izmed glavnih zahtev nemške vlade.

Prav tako so v Berlinu malo zadovoljni z začasnimi dogovori angleške, francoske in belgijske generalnega štaba, ker vidijo v tem diskriminacijo Nemčije, ki je izjavila svojo pripravljenost za sklenitev novega zapadnega pakta ter smatra zato vojaške dogovore med Anglijo, Francijo in Belgijo, čeprav bi bili le začasnega značaja, kot nezdržljive z načelom enakopravnosti. Ker se bo meseca maja sestala konferenca dosedanjih lokarnskih držav, da sklene novo varnostno pogodbo na pretežno tehnični podlagi, bi taki vojaški dogovori brez Nemčije po mnenju njene vlade samo pre-judicirali bodočemu sporazumu.

Nemška vlada tudi smatra, da predlogi štirih lokarnskih držav ne predstavljajo ničesar drugega kakor podlaga za pogajanja, pri čemer se opira na sporočilo angleškega zunanjega ministra Edena, voditelju nemške delegacije Ribbentropu pred njegovim povratkom v Berlin.

Te vesti o nemških pridržkih so bile sprejete v francoski javnosti mirno. V francoskih vladnih krogih se pripravljajo za nove razprave, tem bolj, ker namigujejo vesti iz Londona na možnosti novih angleških posredovalnih poskusov. Zunanji minister Flandin se bo vrnil v London šele, ko bo prišel nemški odgovor.

Londonski sklepi definitivni

Pariz, 22. marca. AA. V pričakovanju nemškega odgovora pariški listi še nadalje komentirajo londonske sklepe lokarnskih signatarnih držav. »Petit Parisien« polemizira z nekaterimi angleškimi listi, ki so včeraj navajali, da se londonski predlogi ne morejo smatrati za končne sklepe, nego le za izhodno točko nadaljnjih pogajanj. List se ne strinja s tem mnenjem in naglašja, da so londonski sklepi definitivni in da so bili kot taki tudi objavljeni v Beli knjigi. O tem tudi sicer ne more biti nikakega dvoma. V nadaljnjem delu svojega članka pravi, da sodelovanje francoskega in angleškega generalnega štaba ni bilo omejeno le na čas, ko se imajo vršiti pogajanja in dokler se ne doseže sporazum z Nemčijo, nego se posebej za primer, če Nemčija predlogov lokarnskih držav ne sprejme. Tako je izrecno rečeno v pisnih, ki so jih zastopnikom Francije in Belgije poslali predstavniki Velike Britanije in Italije.

List smatra, da Nemčija nikakor ne bo kratkotalno odbila vseh predlogov, nego bo v svojem odgovoru skušala pričeti razpravo o njih, da bi morda tako dosegla nadaljnje koncesije. Vsekakor bo skušala Nemčija povzročiti pri teh pogajanjih čim večje težave.

V ostalem še ni gotovo, ali bo francoski zunanji minister Flandin jutri zopet odpotoval v London, sicer bo jutri morda že prišel nemški odgovor, in se bo dalo tedaj ugotoviti ali ga bo sploh mogoče pročitati in upoštevati. Vsekakor se bodo morali zastopniki lokarnskih signatarnih držav zavedati svoje odgovornosti.

»Echo de Paris« prinaša poročilo svojega londonskega poročevalca, ki pravi med drugim, da angleško javno mnenje ne odobrava londonskega sporazuma. Pričakuje je zaradi tega, da bo seja spodnje zbornice, ki bo v torek razpravljala o njem

zelo burna. Ugotavlja, da je bilo pred osmimi dnevi, ko je bil položaj še izredno nejasen, le težko pričakovati, da bo Francija dosegla tako dragoceno rezultate, kakršne predstavlja sporazum z Veliko Britanijo o vzajemni pomoči List je objavil tudi članek Edouarda Herriota, ki je med drugim ugotovil, da bo mogoče preprečiti veliko zlo, če vse prizadete države končno sprejmejo londonski program. Nemčija bo morala uvideti, da se je poslužila napačne metode. Če bo svojo napačno spoznala in priznala, tedaj bodo ostale sile lahko sodelovale z njo, v svrhu njene varnosti ter varnosti vsega sveta.

Enotna fronta zapadnih držav

London, 22. marca. AA. »Sunday Times« ugotavlja, da so sedaj francosko-angleška nesoglasja poravnana in da predstavljajo zapadnoevropske velike sile končno edinstveno fronto. Ta uspeh je pripisati strpnosti Francije in Belgije ter znanemu ministru Edenu in njegovim vsestranskim sprejemljivim nasvetom. Najboljši izhod bi bil seveda, če bi Nemčija sprejela predloge, ki so ji jih postavili. Nemčija bi morala spoznati, da ničče od nje ne zahteva pretiranih žrtv in bi morala slediti zgledu Francije in Belgije, ki sta znali svoje lastne interese podrediti splošnemu interesu svetovnega miru. Že sam potek dosedanjih pogajanj bi moral Nemčijo prepričati, da sedaj ni časa za obotavljanje ali za zavračanje posameznih predlogov.

»Observer« pravi v svojem članku o londonskem sporazumu, da predstavljajo edini stvarni rezultat teh pogajanj obveznosti, ki jih je Anglija sprejela napram Franciji in Belgiji. Obveznosti so vzajemne in to je prvi primer vzajemnosti v pogodbah, ki so bile doslej sklenjene med Fran-

cijo in Anglijo. Doseženi rezultat pa bi se ne smel napačno tolmačiti, to se pravi, da Velika Britanija na osnovi obveznosti, ki jih je na novo sprejela, ne bi smela dopustiti, da bi speljali v kako vojno po iniciativi Rusije ali kake druge države, ki je vezana s Francijo s kakršnim posebnim sporazumom. To je stvar, o kateri se bo treba s Francijo še posebej dogovoriti. V nobenem primeru ne bo mogoče sprejeti obveznosti, ki bi nam vsilile v roke orožje, kjerkoli bi se pojavil kak spor.

Francija je pripravljena za vse eventualnosti

Pariz, 22. marca. o. Po seji ministrskega sveta je zunanji minister Flandin odklonil novinarjem vsako izjavo o sedanjih akcijah francoske vlade glede na porenso vprašanje. Izjavil je edino:

Nimamo pravice domnevati, da bo Nemčija odklonila predloge, obrazložene v spomenici, ki so jo sestavile lokarnske države in je bila dostavljena nemški vladi.

Medtem se je zvedelo, da je francoska vlada pripravljena podvesti obsežne ukrepe opreznosti za vsako eventualnost. Trdijo, da ima že pripravljene svoje letaške sile ter ne izključujejo niti pritiska s pomočjo sankcij, če bi Nemčija ne upoštevala zahtev ostalih držav za ohranitev miru v Evropi.

Posvetovanje nevtralcov

London, 22. marca. Zastopniki evropskih nevtralnih držav so imeli popoldne sejo, da prouče načrt štirih lokarnskih držav in določijo svoje stališče za prihodnje seje sveta DN. Seji je predsedoval daneski zunanji minister Munch, prisotni pa so bili zastopniki Španije, Švice, Nizozemske, Švedske, Norveške in Danske. Prihodnja seja nevtralnih držav so imeli včeraj sejo, jutri pred sejo sveta DN.

Konferenca v Rimu

Zvečer bo objavljen službeni komunik o posvetovanjih zastopnikov rimskega sporazuma

Rim, 22. marca. AA. Snoči je bila v kraljevskem gledališču slovesna predstava v čast ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom Avstrije in Madžarske. Ko so se gostje pojavili v loži, je odzvirala godba avstrijsko-madžarsko ter fašistično himno. Občinstvo pa je državnikom priredilo viharne ovacije. Predstavi so prisostvovali najuglednejši zastopniki političnega, vojaškega, gospodarskega in intelektualnega sveta. Velika množica občinstva je priredila posebno navdušene ovacije Mussolini, ki se je predstave prav tako udeležil. Predvajali so Verdijevo »Moč usode«.

Razgovori zastopnikov rimskega bloka so se danes zopet nadaljevali v Beneški palači. Obenem so se vršila tudi gospodarska posvetovanja izvedencev vseh treh držav.

Pomen rimskih razgovorov

Rim, 22. marca. o. Čeprav je konferenca držav rimskega sporazuma pred zaključkom, ni bilo objavljeno še nobeno službeno poročilo o poteku razgovorov. Posvetovanja bodo končana jutri in kakor trdijo, bo zvečer pred odhodom avstrijskega kancelarja Schuschnigga objavljen službeni komunik.

»Predsednik madžarske vlade Gömbös in

član madžarske delegacije bodo odpotovali iz Rima komaj v torek, ker je napovedana za ta dan zjutraj avdienca Gömbösa in zunanjega ministra Kanyje pri papežu.

V dobro poučenih krogih trdijo, da so v dosedanjih razgovorih proučili vsa vprašanja, ki zanimajo predsem države rimskega sporazuma, ter da so v soglasju s cilji rimskega protokola mogli določiti skupne smernice, po katerih bodo Italija, Avstrija in Madžarska vodile svojo politiko, računajoč pri tem z vsemi elementi, ki lahko vplivajo na položaj v srednji Evropi, kakor tudi na potek splošne evropske politike.

Glasiilo italijanskega zunanjega ministrstva »Giornale d'Italia« trdi, da je pomen tega sestanka državnikov Italije, Avstrije in Madžarske v tem, ker dajejo v trenutku, ko se evropska solidarnost nahaja v razsulu, podpisniki rimskega protokola Evropi primer vzajemne pripravljenosti, pri čemer ojačujejo obenem zveze, na podlagi katerih so polni dve leti konstruktivno sodelovali. To sodelovanje, ki ga Italija iskreno in odločno nadaljuje, je razbilo, kakor pravi »Messaggero«, vsa upanja onih, ki so pričakovali, da Italija, zaposlena v vojni v Afriki in oškodovana s sankcijami, ne bo mogla izvrševati svoje funkcije v Evropi in da se bo tako oslabil njen politični vpliv posebno v srednji Evropi.

kandidirajo zunanji minister Neurath, dr. Schacht, finančni minister Schwering-Grosik, pravosodni minister Gürtner in postni minister Eltz-Rubenbach. Med kandidati so tudi poslanik Ribbentrop, dunajski poslanik Papen, Teo Habicht in več iz Avstrije ter češkoslovaške priseljenih narodno-socialističnih voditeljev, nadalje bivši državni tajnik in ustvaritelj narodno-socialističnega strankinega programa Gottfried Feder, ki je bil že dalje časa popolnoma izločen, ter koburški vojvoda Karel Edvard.

Odlikovanja v prometni službi

Beograd, 22. marca. AA. Na predlog prometnega ministra in v soglasju z ministrom za vojsko in mornarico so bili v znak priznanja požrtvovalnega dela v času vojaških vaj odlikovani z redom sv. Save 4. stopnje višji svetnik Franjo Zlatnar, poverjenik inž. Vukan Desić in višji kontrolor Milutin Stojanović, z redom Jugoslovenske krone 5. stopnje svetnik inž. Oto Vernik, višja kontrolorja Anton Odrli in Nikola Olujić, višji pristav inž. Aleksander Jovanović in prometnik Vasilije Sandrović, z redom sv. Save 5. stopnje pa višja kontrolorja Edvard Bermat in Oton Zigran, prometni uradnik Milutin Ljubonović, Peter Sobonja, K. Grčinc in Alfonz Cajnko ter prometnik Srđava Bogdan, Milan Ninkov, in Mustafa Ma-

Seja senata

Poročili večine in manjšine senatnega finančnega odbora — Razprava v plenumu se začne danes

Beograd, 22. marca. p. Današnja seja senata se je pričela ob 10.15 ter je bila zelo kratka. Predsedoval ji je podpredsednik dr. Miroslav Ploj. Zapisnik zadnje seje, ki ga je prečital tajnik dr. Vasa Glušac, je bil odobren brez ugovora. Nato sta bili objavljeni poročili večine in manjšine finančnega odbora senata o proračunu in finančnem zakonu za l. 1936/37. Poročilo manjšine je predložil senatu dr. Hrasnica.

Senat je nato prešel na dnevni red, na razpravo o konvenciji med našo državo in Rumunijo, sklenjeno 20. januarja l. 1934, s katero se urejajo vprašanja državljanstva in domovinske pristojnosti med obema državama. Poročevalec odbora senator dr. Milan Popović je v kratkih izjavah poudaril pomen te konvencije in korist uredit-

ve toh vprašanj. Ker se ničče ni prijavil k besedi, je bilo odrejeno glasovanje. Konvencija je bila s 53 glasov sprejeta soglasno.

Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, je predsednik dr. Ploj predlagal, naj bi bila prihodnja seja jutri, v ponedeljek ob 9. dopoldne z dnevnim redom: Poročilo finančnega odbora o proračunu in finančnem zakonu za l. 1936/37.

Plenum senata bo torej jutri pričel proračunsko razpravo. Pričakujejo, da bo trajala do četrta zvečer, ko bo končno glasovanje.

Po današnji seji senata je bila seja kluba senatorjev JNS, na kateri so razpravljali o proračunski razpravi.

Ali bodo sankcije proti Italiji ukinjene?

Danes se bo sestel v Londonu odbor trinajstih

Rim, 22. marca. o. Jutri se bo sestel odbor trinajstih v Rimu s priznanjem ugotavlja, da se je predsednik odbora, španski delegat Madariaga, čim je sklical sejo, obrnil na poslanika Italije in Abesinije v Londonu in ju povabil na sejo, da bi pojasnila odgovor svojih vlad, tako da bi se takoj nato lahko pričela razprava o prekinitvi sovražnosti v vzhodni Afriki.

Abesinski odgovor je bil popolnoma pozitiven in je abesinska vlada naglasila, da je pripravljena pogajati se za prekinitve sovražnosti, skleniti premirje in mir v okviru in duhu pakta Društva narodov, kakor je zahteval v svojem pozivu odbor trinajstih. Italijanska vlada je sporočila, kakor znano, le svoj načelni pristavek na pogajanja za mir in mora sedaj še podrobneje precizirati svoje stališče. Prav zaradi tega je bilo zasedanje odbora trinajstih zadnje dni ponovno odloženo, da bi lahko italijanski poslanik v Londonu dobil točna navodila iz Rima. Sedaj se bo videlo, ali je mogoče odgovor Italije spraviti v sklad z intencijami Društva narodov.

Italijanski listi napovedujejo, da bo odbor trinajstih gotovo le formalno sprejel na znanje italijanski in abesinski odgovor ter imenoval podobor, ki bo nato oba odgovora podrobneje proučil. Da bi bil postopek čim enostavnejši, je nameravano, da naj odbor pooblasti predsednika Madariaga.

Velika bitka pri Antalu

Abesinska vojska prehaja ponovno v ofenzivo

Adis Abeba, 22. marca. w. Razširjene so govorice, da se je v petek pri Antalu in pri Debbi pričela pod poveljstvom neguša velika bitka. Potrjujejo se tudi poročila o napadih rasa Kase in rasa Sejuma v dolini Kvari, kjer sta prešla v ostro ofenzivo.

Strupeni plini

London, 22. marca. AA. Agencija Reuter je objavila naslednje poročilo iz vzhodne Afrike: Na frontah so danes na obeh straneh razvijali izredno aktivnost. V Adis Abebi so se pojavile govorice, da sta rasa Kasa in rasa Sejum v dolini Ueri izvršila zelo uspešno napad na desno krilo italijanske vojske. Po drugih vesteh so čete pod vodstvom abesinskega cesarja pri Antalu prešle v napad in se zvižja tam sedaj izredno huja bitka.

Po vesteh, ki so prispele v Rim, ki pa niso uradno potrjene, niti od italijanske niti od abesinske vlade, so italijanska letala napadla Harar. Eskadrila italijanskih letal je včeraj napadla tudi Kvoram, vso njegovo okolico ter mesto Tabul, ki leži jugovzhodno od Kvorama. Odvrgla so veliko število bomb s strupenimi plini. Žrtve teh bomb so trpele silne bolečine.

Neki angleški državljani, ki se je po pregledu severne fronte vrnil v Adis Abebo, je potrdil vesti, da uporabljajo Italijani plinske bombe in zlasti bombe s fosgenom in iperitom. Žrtve teh bomb silno trpe. Nesrečni ljudje bljuvajo kri in celo kose pljuč. Angleži pravi, da tolikega trpljenja še nikjer ni videl. Mask proti plinom je izredno malo. Morda pride po ena na sto vajakov.

Abesinska prestolnica je skoraj že vsa evakuirana. Vse trgovine in obrtne delavnice so zaprte. Tudi danes so se razširili glasovi, da se bližajo italijanska letala. Počelja je izvršila zadnje dni izredno mnogo hišnih preiskav, da bi našla morda kakšno tajno radijsko oddajno postajo, katerih se, kakor znano, italijanski vojniki zelo radi poslužujejo, pa tudi sorojenne anariste so morali ljudje izročiti oblastvom. Abesinsko patriotsko združenje je včeraj izdalo prog'as na Rdeči križ, mednarodni tisk in humanitarne ustanove, naj nastopijo proti temu, da bi Italijani uporabljali v vojni pro-

go, da stopi v neposredne stike z italijansko in abesinsko vlado.

Zvedelo se je, da je Italija pripravljena aktivno sodelovati z drugimi lokarnskimi signatarnimi državami in izpolniti svoje obveznosti le, če se ji zalamči takšna rešitev abesinskega vprašanja, da bodo upoštewane vse njene potrebe in interesi, in če dobi objubo, da bodo obenem s prekinitvijo sovražnosti v vzhodni Afriki ukinjene tudi sedanje sankcije proti njej.

Francoski tisk za ukinitvev sankcij

Pariz, 22. marca. o. Pravo senzacijo sta danes zbudila članka v listih »Ere Nouvelle« in »Journal« , ki zahtevata ukinitvev sankcij proti Italiji. Oba lista sta bila dolejš glasnika francoskih sankcionistov in opravčujejo sedaj svoje zahtevo s tem, da je Italija zopet zavzela svoje staro mesto v družbi velikih sil, ko je na zadnjem sestanku sveta Društva narodov glasovala za francosko tezo.

Prof. Jeze v Londonu

London, 22. marca. b. Pravni svetovalec abesinske vlade prof. Jeze je prišel v London. Jeze se ne bo udeležil seje odbora trinajstih, pač pa bo ostal v zvezi s predsednikom odbora Madariago.

Bombardiranje Džidžige

Adis Abeba, 22. marca. AA. Po informacijah poročevalca agencije Havas je danes eskadrila 19 italijanskih letal bombardirala Džidžigo. Bombni napad je trajal četr ure. Ubilih je bilo mnogo ljudi.

Italijanska letala so odvrgla na mesto okrog tisoč bomb. Kakor vse kaže, so hoteli uničiti glavni stan rasa Nasiba. Števila žrtve doslej še ni bilo mogoče dognati.

Italijanski demanti

Rim, 22. marca. AA. V tukanjih merodajnih krogih izjavljajo, da so vesti iz Adis Abebe, po katerih naj bi Abesinci zlasti v odseku vojske rasa Sejuma in rasa Kase dosegli neke uspehe, popolnoma izmišljene in brez vsake stvarne osnove.

Akcija maršala Badoglija

Asmara, 22. marca. w. Maršal Badoglio je na severni fronti pričel veliko akcijo, da poveča ozemlje, ki ga je pridobil v zadnjih bitkah in da prodre še dalje proti jugu.

Italijansko vojno poročilo

Rim, 22. marca. AA. Propagandno ministrstvo je objavilo naslednji komunik št. 161:

Na eritrejskem in somalskem bojišču je intenzivno delovalo naše letalstvo. Drugih pomembnih dogodkov ni bilo.

Rickett v Adis Abebi

Adis Abeba, 22. marca. AA. Finančnik Rickett je prišel v letalom v Adis Abebo. Novinarjem ni hotel dati nobene izjave, mislijo pa, da obisk tega finančnika, ki prihaja iz Rima, ni samo finančnega in trgovinskega, temveč tudi političnega značaja.

London, 22. marca. o. »Daily Telegraph« trdi, da se vršijo med Mussolinijem in ne-gušem pogajanja, ki imajo za cilj, da se konča italijansko-abesinska vojna. Rickett, ki nastopa pri teh pogajanjih kot posredovalec, je izjavil novinarjem v Adis Abebi, da pogajanja ugodno potekajo.

Vilfana so našli

Dobili so ga smučarji mrtvega v snegu med Malo in Veliko planino

Kamnik, 22. marca. Dne 23. februarja je šel na Veliko planino akademik elektrotehnik g. Emil Vilfan iz Ljubljane. Pripeljal se je z vlakom ob 17. v Kamnik in se odločil napotiti peš v Stahovico, kjer si je kupil še živila in nekaj malenkosti, a v mraku je odšel proti Veliki planini, kjer ima v najemu pastirsko kočjo. V Praprotnem ga je srečal oskrbnik z Velike planine, potem pa se je za njim izgubila vsaka sled. Ugodnega dne je vladalo na planinah hudo neurje, v dolini je naletaval dež, an padala je toča, a v višini sneg.

Ker Vilfana čez nekaj dni ni bilo domov, so bili svojci zanj v skrbih in poizvedovali so na vse strani. Nato je prišel v Kamnik njegov brat in šel na Stahovico in na Veliko planino, a Emila ni našel, kar so listi že poročali. Pastirsko kočjo, v kateri sta bivala skupaj z bratom pred tremi tedni, je bila v takem stanju, kakor sta jo zapustila. Vse je torej kazalo, da je Emila doletela nesreča. Domnevali so, da se je morda ponesrečil na plazovanju pod Pasjo pečjo ali pa da ga je zasul plaz na Poljanskem robu.

Na Veliko planino sta se napotili dve reševalni ekspediciji gorskih vodnikov, ena je šla šest, druga pa tri člane. Preiskali sta ves teren od Sv. Primoža proti Sušavam in Kisovcu in vse plazove od Velike proti Konjski planini, deloma pa tudi v smeri proti Kranjskemu Raku. Kljub napornemu iskanju pa ekspediciji nista ničesar našli in sta se morali zaradi visokega,

delno sveže zapadlega snega vrniti, ker sta bili sami zaradi trgajočih se plazov v nevarnosti. Zato so prenehali iskati in so čakali, da sneg skopni. Prav te dni je pa javil oskrbnik z Velike planine, da je začel sneg kopneti in da lahko nadaljuje iskanje. Zato je SPD iz Kamnika hotelo poslati jutri novo tričlansko ekspedicijo.

Danes popoldne pa je prispela v Kamnik vest, da so pogrešanega Vilfana našli. Okrog 14.30 so smučarji na Veliki planini našli v snegu na človeško truplo. Mrtvec je ležal nekoliko niže od turistične poti med Malo in Veliko planino. Iz snega se je videla glava, na kateri je ime sivo čepico, čez obraz pa sivorodečo rutico. Domnevali so, da je morda nesrečni Vilfan v hudem snežnem zametu omagal, padel in v snegu zmrznil. Ni pa izključeno, da je padel čez kako skalo, se udaril na glavo in nezavesten obtežal. Truplo so pustili na kraju nesreče in jutri pojde na Veliko planino komisija, da ugotovi vzrok nesreče, obenem pa ekspedicija, da ga prenese v dolino.

Rajni Vilfan je bil zaveden član in eden izmed boljših telovadcev Sokola I. na Taboru. Pred leti se je tudi vneto udeleževal v akademskem društvu »Jadrano«. Ker je bil brez staršev, se je moral zadnja leta preživljati sam z instrukcijami in priložnostnim zaslužkom. Med akademskimi in sokolskimi tovariši je bil zaradi svojega mirnega značaja in vse skozl tovariškega ponašanja splošno priljubljen.

Delo ljubljanske sokolske župe

Delovna župa šteje 79 edinic z blizu 15.000 pripadniki

Ljubljana, 22. marca. Danes dopoldne je imela sokolska župa ljubljanska glavno skupščino ob izredno številni udeležbi delegatov župnih edinic. Skupščino je otvoril župni starosta br. dr. Josip Pipenbacher, ki se je v uvodnem govoru najprej spomnil nepozabnega prvega Sokola ljubljanskega kralja Učedinitelja, ki so mu zborovalci zaklicali »Slava!«, nato pa nazdravil mlademu kralju Petru II. Z velikim odobravanjem sta bili odposlani vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdravna SSKJ. Starosta je nato podal smernice za bodoče sokolsko vzgojno delo in pozdrav SSKJ je izročil njegov zastopnik.

Sedila so pregledna poročila župnih funkcionarjev, tajnika br. Staneta Flegarja, načelnika br. Lojzeta Vrhovca, načelnice Mice Kržetove, prosvetarja br. Janeza Poharca, blagajnika br. Antona Čotarja br. gospodarja Straussa, statistika br. Če-

bularja in predstavnikov odsekov: za gradbeni odsek br. inž. Poženela, za zdravstveni br. dr. Frante Misa in za socialni br. Bogomir Kajzelja. Vsa poročila so bila z odobravanjem sprejeta. Iz podatkov povzemamo, da šteje župa 79 edinic z 14.850 pripadniki. Za nadzorni odbor je poročal br. Vinko Kocijan, ki je predlagal razrešnico, kar je bilo soglasno sprejeto.

Ko so bili sprejeti še proračun za leto 1936., predlogi župne uprave, predlogi nekaterih edinic, poročilo o župnem zletu in o delovnem programu načelnika, so sledile volitve in je bila izvoljena z majhnimi izpremembami dosedanja župna uprava s starostom br. dr. Pipenbacherjem in načelnikom br. Albinom Smolotom na čelu. H koncu še pripominjamo, da bo v Ljubljani letos župni zlet z razvitem prapora, ki mu bo kumoval Nj. Vel. kralj Peter II. O župni skupščini bomo objavili še podrobnejše poročilo.

Maribor preko nedelje

Tri uspele prireditve

Sokolska akademija je bila snoči v dvorani inženjerske podoficirske šole. V slikovitem sporedu so se vrstile posamezne točke.

Akademija je sijajno izpričala sadove vztrajnega, plodonosnega sokolskega dela v tem našem mariborskem delavskem okraju. Enako lepa je bila včerajšnja proslavitev 10 letnice pevskega zbora Slovenskega trgovskega društva v Narodnem domu. Zbor je bil deležen pristrne pohvale številnega občinstva. Danes popoldne pa so v Ljudski univerzi ob priliki originalne prireditve sreskega odbora Rdečega križa zbrani dobro zabavali z veselimi zgodbami in pravljicami in raznimi čarovnjami učiteljice Leonida Ravarjeva in Milica Stupanova, učitelj Fran Ramšak in podravnatelj Tujskoprometne zveze Adolf Pfeifer. Deča je bila prav zadovoljna.

Josip Povhe gostuje

Snoči je uspešno gostoval v »Bajaderi« komični vlogi Louisa Philippa najni operetni komik Josip Povhe. Žal je bilo gledališče sialo zasedeno, kar pa ni motilo,

da navzoči ne bi vneto aplavdirali gostu. Nocoj je Povhe gostoval kot Koloman Zupan v »Ciganu baroncu«.

Kriminal

Posebni dogodkov danes ni bilo, če iz vzamemo veliki vlom na Meljski cesti 50. Sedem oseb je bilo aretiranih radi manjših prestopkov, 12 pa prijavljenih, pretežno radi prekrškov policijske ure in kršitve policijskega cestnega reda. Trgovcu Otonu Zupanu v Vilharjevi ulici pa je neznan zlikovec izmaknil iz avtomobila raznega blaga v vrednosti 1200 dinarjev. Vrhijo se poizvedbe.

Stradivarijeve gosli ukradene

Ko se je danes dopoldne vrnil tkalski mojster Ivan Kristan, uslužben v Hutterjevi tvornici, domov v svoje stanovanje na Meljski cesti 50, je opazil, da mu je zmanjkalo za 5000 dinarjev gotovine in 50.000 vredne dragocene Stradivarijeve gosli. Takoj obveščena policija je uvedla preiskavo in je daktiloskop Grobin izvršil posnetje prstnih odtisov. Na podlagi danih sledov kaže, da to vlom kmalu pojasnjen.

Ljubljanski mesarji o svojih stanovskih težavah

Ljubljana, 22. marca.

V dvorani OUZD je bil danes dopoldne občni zbor Zdrženja mesarjev in klobašičarjev. Udeležba je bila zelo številna, ker so bili navzoči tudi okoliški mesarji, ki zdaj pripadajo zadrugi zaradi inkorporacije. Razen tega pa so bile na dnevnem redu tudi volitve novega odbora za dobo treh let. Zborovanje je bilo precej burno, ker je prišlo do bojnega glasovanja med številno opozicijo in pristaši starejših. Zmagali so starejši in je bila izvoljena lista, ki jo je predlagal upravni odbor.

Predsednik g. Brečelnik Alojzij je otvoril zbor in pozdravil zastopnika Zbornice za TOI podpredsednika g. Rebeka in za stopnika mestne občine g. dr. Freilha. Nato je podal kratek pregled dela v pretekli poslovni dobi in omenil huda breme, na, ki jih morajo danes prenašati mesarji. Še pred poročilom predsednika so zborovalci odobrili zapisnik zadnjega občnega zbora. Iz poročila tajnika g. Zana Ivana pomemamo, da se je zaradi priklopitev okoliških občin povečalo število članov združenja od 141 na 161. Društvo je imelo

vpisanih 52 vajencev in 181 pomočnikov. Odbor se je zlasti zavzemal za to, da bi se zmanjšala davčna bremena, kar mu je pa le delno uspelo. Poročilo navaja tudi izpremembe, ki so bile na pobudo društva izvršene v mestni klavnic. Sledilo je poročilo blagajnika g. Selana Franca. Društveno premoženje znaša 24.000 Din. Na predlog revizorjev je bila staremu odboru soglasno izrečena razrešnica.

Zborovalce je v imenu Zbornice za TOI pozdravil g. Rebek in izrekel željo, naj tudi to zborovanje prikaže težavne razmere, v katerih žive danes vsi obrtniki, ki niso sile poglavitno največje davčno breme. Opozorjal je, naj vodijo debato le strogo stanovskimi vidiki. Zatem je govoril o prekomernih davkih in o predpisih glede plačevanja davkov. Davčni odbor, v katerem je tudi zastopnik mesarjev, je uspel, da je bil davek, ki ga je predpisala davčna uprava, znižan od 3.120.000 na 2.147.000 Din. Zborovalci so z velikim odobravanjem sprejeli govornikova izjavljanja.

Predlog za novi proračun v iznos 25.734 Din je bil sprejet soglasno. Prav

tako predlog, da se število odornikov zviša od 6 na 9. Sledile so volitve. Prilagan sta bili dve listi, odborova in opozicijska. Govornik opozicijske liste je izjavil, da vlagajo lastno listo zato, ker niso zadovoljni z delom v davčnem odboru. Obenem je očital Zbornici za TOI, da ni dovolj upoštevala želj mesarske zadruge. V debato je poseglo več govornikov. Po društvenih pravilih sta morala biti načelnik in podnačelnik posebej voljena. Za načelnika je bil izvoljen kandidat odbora g. Brečelnik Alojzij s 57 glasovi, medtem ko je prejel kandidat opozicije g. Rezar samo en glas manj. Tudi glede podnačelnika je zmagal odborov predlog. G. Javornik je prejel 60, njegov protikandidat g. Nered pa 53 glasov. Na predlog opozicije se je vršilo ločeno glasovanje za odbornike in nadzorni odbor. S precejšnjo večino glasov so bili izvoljeni kandidati odbora gg. Perme Ivan, Škrajnc Anton, Keber Miroslav, Urban Miroslav, Kumar Matija, Dolinšek Pavel, Ham Albin, Anžič Franc ml. in Levč Franc, za namestnike pa Petrič Ja.

Zborovanje lesnih trgovcev dravske banovine

Celje, 22. marca. V dvorani Celjskega doma je bil danes občni zbor Osrednjega lesnega »seksa« Zveze trgovskih združenj za dravsko banovino. Zanimanje za to zborovanje je bilo spričo težke krize, ki jo preživlja danes lesna trgovina, prav veliko. Občni zbor je vodil predsednik lesnega »seksa« Zveze trgovskih združenj g. Fran Škrbec, ki je pozdravil navzočega narodnega poslanca g. Ivana Prekorška, zastopnika oblasti g. Preinfalka, tajnika Zveze industrijev g. Goruppa, tajnika Zveze trgovskih združenj g. inž. Šušteršiča in direktorja celjske trgovske šole g. Marinkca. Povabljeni direktor državnega šumskega podjetja »Šipada« g. Urmansky se zborovanja ni mogel udeležiti, ker je bil nujno zadržan. Brzojavno so sporočili svoje pozdrave zborovalcem lesni trgovci na Sušaku in podpredsednik Centralnega odbora lesnega gospodarstva Jugoslavije g. inž. Lenarčič.

Obširno poročilo o sedanjem položaju našega lesnega gospodarstva in o težokah, s katerimi se ima danes boriti naša lesna stroka, je podal predsednik g. Škrbec. Poročilo so zborovalci sprejeli z odobravanjem. Občni zbor je nato odobril spremembo pravil, po katerih je sedaj Osrednji lesni odsek Zveze trgovskih združenj dravske banovine v Ljubljani sestavljen del Centralnega odbora lesnega gospodarstva kraljevine Jugoslavije v Beogradu, in sicer na osnovi člena 2. pravil Centralnega odbora. Tudi ostali člani odsekov pravil so bili spremenjeni v tem smislu, da je v bodoče osrednja lesna sekcija nekaj izvršilni organ za sklepe Centralnega odbora. Pri tem pa je Osrednji lesni odsek neločljiv del Zve-

ze trgovskih združenj in vrši vse važnejše posle v soglasju z zvezo.

Občni zbor je nato odobril proračun za leto 1936., ki znaša okrog 14.000 Din in predvideva letno doklado v znesku 21 Din. Vsega ima sedaj Osrednji lesni odsek nad 750 članov. Za delegata v Centralni odbor lesnega gospodarstva kraljevine Jugoslavije sta bila nato izvoljena gg. Škrbec in Lahovnik, za namestnika pa gg. Gorjanc in Miklavžina. Pri samostojnih predlogih je bilo sklenjeno, naj Osrednji lesni odsek izposluje primerno podporo od kr. banske uprave in Zbornice za TOI in da bi oblastva uspešneje zatirala šummarstvo. Pri slučajnostih pa je g. M. Trošt podčrtal važnost uvedbe enotne organizacije za prodajo lesa na zunanem in notranjem trgu. Iznešene so bile tudi še številne upravičene zahteve, želje in priporočila.

Ob zaključku je bila soglasno sprejeta resolucija, ki ugotavlja: 1) Naša lesna trgovina in industrija je že štiri leta pasivna ter ne zmaguje več svojih plačil in obveznosti. Ker zaradi neklivnosti klirinskih terjatev ne more več plačevati tekočih dolgov in obresti, se stalno množe eksekucije in dražbe podjetij. 2) Narodna banka se ne zaveda svojih dolžnosti, da bi olajšala in povečala možnost najetja cenjenih kreditov, ki jih je v dobi največje krize zmanjšala, in sicer privatnikom kakor tudi denarnim zavodom v dravski banovini. Kolikor pa je kredite dajala, jih je podeljevala neenakomerno na pokrajine. 3) Končno ugotavlja resolucija, da je bilo že nešteto resolucij, protestov in intervencij od strani predsedstva z zahtevo, da se ukinde zaračunavanje izkupičkov v tujih valutah, ki jih mora trgovina oddati Narodni banki, po neutemeljenem nizkem tečaju.

Zato apelira občni zbor na kr. vlado in predlaga: 1) Lesne tvrdke, ki so zašle še prej v krizo nego naš kmet, naj se zaščiti, slično kakor denarni zavodi in kmetje, pri čemer naj zaščita obsega predvsem plačila in višino obresti na zneske, ki jih lesne tvrdke dolgujejo denarnim zavodom. 2) Ustavijo in odlože naj se vse prisilne dražbe in eksekucije do definitivne ureditve vprašanja razdolžitve in do normalizacije razmer na našem denarnem trgu, da se na ta način obvaruje lesna trgovina, ki je v nacionalnih rokah, pred popolnim propadom, kar bi imelo za vse gospodarstvo Slovenije hude posledice. 3) Država naj poskrbi, da dobe lesni trgovci in industriji potrebne kredite za obnovo lesnega gospodarstva in da se razveljavijo vse kazni, izrečene zaradi nekritičnih deviznih overenj do leta 1932. 4) Narodna banka naj zaračunava in izplačuje dobrotmetja v tujih valutah po resničnem mednarodnem dnevnem tečaju in naj izplača vse odtegljaje, ki so bili izvršeni pri kliriranih »zolačih«. 5) Država naj prilagodi železniške tarife tako, da bo mogoče prevažati naš les tudi na jugu naše države.

Helene Pessl

podeljuje pri nas po svoji osebni asistentki **23. in 24. t. m.** ves dan in **25. t. m.** samo dopoldne

BREZPLACEN PRAKTIČEN POUK

o modernem negovanju lepote in obraza

Prosimo, da se pravočasno prijavite.
Drogerija KANČ IVAN
Nebotičnik.

Dve motociklistični nesreči

Maribor, 22. marca.

Danes dopoldne se je pripetila na Po. brežju pri Mariboru huda motociklistična nesreča. Okrog 11. je pridrvel po Gospodarski cesti po Pobrežju mehanik Anton Jug, na sociju je pa sedel njegov prijatelj delavec Maks Weber. Zaradi silne brzine je motociklist na ovinku Gospodarske ceste izgubil oblast nad vozilom, ki je z vso silo tresčilo v bližnji plot. Jug in Weber sta odletela z motocikla in s hudimi poškodami obeležala. Jug si je popolnoma razbil glavo, njegov tovariš se je pa nevarno obrezal na vratu, ker je priletel v žico. Takoj policijanci mariborski reševalci so oba prepeljali v bolnišnico. Njuno stanje je zelo resno.

Na cesti med Studenci in Limbušem se je danes popoldne zaletel neki motociklist v osebni avtomobil. Motorno kolo se je popolnoma razbilo, laže poškodovanega motociklista so pa prepeljali v bolnišnico.

PROTI TRDI STOLICI IN HEMOROIDOM, SPREMENJANJ S PRITISKOM KRV, MOČNIM UTRIPANJEM SRCA, GLAVOBOLU, je naravna

FRANZ - JOSEFOVA

grenčica že davno preskušeno domače sredstvo. Prava

FRANZ - JOSEFOVA

voda deluje milo in zanesljivo odpira, a poleg tega niti v zastarelih primerih ne odreče.

Ogl. reg. 8. br. 15485-36

ELITNI KINO MATICA

Tel. 21-24

DANES ob 4, 7¼ in 9¼

premiera sijajne komedije ADELA SANDROCK - LUCY ENGLISH v

BORBA Z ZMAJEM

2 UBI nepretrganega smeha in grohota.

Film, katerega priporočamo vsem, ki trpe na slabem razpoloženju.

SMEH

GROHOT

SMEH

Rezervirajte vstopnice

kob, Jesih Jakob ml., Ham Josip, Rozman Martin in Babšek Franc. Nadaljnje volitve so se izvršile z vzklikom in so bili izvoljeni v nadzorni odbor gg. Jesih Jakob star., Javornik Josip in Žan Ivo, namestnik štupnik Franc, Kocjan Josip in Zalar Franc, v častni odbor gg. Jesih Jakob star., Rode Franc, Kastelic Alojzij, Brečelnik Alojzij in Gregorc Anton, za delegata za okrožni odbor gg. Brečelnik Alojzij in Kumar Matija, za namestnika Dolničar Franc in Jesih Jakob ml.

Milko Kramer †

Ljubljana, 22. marca.

Po kratki hudi bolezni je davi preminil v Ljubljani industrijec g. Milko Kramer. Štel je šele 52 let. Iz ugledne stare trboveljske trgovske hiše je pokojnik bil med prvimi Slovenci, ki so se v svoji mladosti posvetili ekonomskemu visokošolskemu študiju. Diplomiran je bil leta 1906. na dunajski trgovski visoki šoli in se je izobraževal tudi na Francoskem. Vstopivši v službo Ljubljanske kreditne banke je kmalu postal ravnatelj njene podružnice v Splitu. Za časa svojega tamkajšnjega dolgoletnega bivanja je mnogo pripomogel k razvoju domače industrijske delavnosti v Dalmaciji ter se je pozneje popolnoma posvetil tej panogi. Zadnja leta je bival pokojni ravnatelj g. Kramer v Ljubljani.

Moža izredne inteligence in širokega obzora, skromnega in poštenega človeka je spoštoval vsak, kdor ga je poznal. V pokojniku je izgubila svojega ljubljenskega očeta ga. Mira dr. Pucova, minister g. dr. Albert Kramer in ga. Anica dr. Pučnikova, soproga župana g. dr. Pučnika iz Slovenske Bistrice, pa svojega dragega brata. Ožaloščenim svojim iskreno sožalje, pokojniku pa večni mir!

PROŠEK

desetletni, nenadklirjivi kakovosti, dobite pri stari vinarški trvdki

PERO KOLIČ - Dubrovnik

ustanovljeni l. 1877., a takisto tudi vse ostale vrste namiznih in desertnih vin. SKLADIŠČA: Beograd, — Zagreb — Praga. Cene solidne. Vzorci na zahtevo brezplačno.

Plesna prireditev v globini 400 metrov

Vršla se je nedavno v bližini San Franciska v Kaliforniji v starem rudniku Iron Hillsu 400 metrov globoko pod zemljo. Ste ne številnih rovov in skal so bile razsvetljene s tisoči žarn in obločnic. Predpisana toaleta je bila primerna nenavadnemu kraju plesa: moški in ženske so morali imeti rudarska oblačila. Čisti dohodek nenavadne veselice je bil namenjen za pomoč ponesrečenim rudarjem.

Vse 94 let dolgo življenje je budimpeštanski berač Brúger sovražil ženske tako, da od njih niti daru ni hotel vzeti. V letošnjem predpustu pa se mu je nenadno omečalo srce in se je oženil z 84 let staro postrežnico. Svečani svatbi so prisostvovali številni ljudje, zlasti umetniki, pisatelji in prosjaki.

Objave

Angleško društvo v Ljubljani opozarja na današnji koncert angleške narodne pesmi, ki bo ob 18. v Glasbeni Matici v Hubodvoru. Vabljeni vsi, ki se zanimajo. Brez vstopnine.

Opozorjamo na nocojšnji koncert ljubljanskega godalnega kvarteta, ki bo ob 20 v kinu »SLOGI«. Skrbno izbrani spored, odlično izvajanje od štirih naših umetnikov (Pfeifer, Stanič, Šušteršič in Müller), oo nudi najplemenitejši užitek lepe umetnosti. Na sporedu koncerta bodo kvarteti Beethovna, Faureja in ruski kvartet, katerega posamezne stavke so vložili štirje ruski skladatelji. Zaradi nizke vstopnine je obisk koncerta omogočen vsakomur. Vstopnice prodaja Matica knjižarna.

Meddržutveni strokovni odbor ljubljanskih akademikov je sinoči poslal svoje delegate v Beograd, da na odločilnih mestih poročajo o študentovskih neprilikah in težavah, predvsem o novi tehnični ureditvi, šolninah in taksah, ki so povzročile toliko nezadovoljstva med vsem visokošolstvom. Do vrnitve delegatov ostane vseučilišče po izjavi vseučiliškega tajništva zaprto.

Naše gledališče

DRAMA

Ponedeljek, 23. marca: zaprto. Torek, 24. marca: Tuje dele. Gostovanje v Celju. Izven.

Sreda, 25. marca: Tuje dele. Izven. Ceno od 10 Din navzdol.

OPERA

Ponedeljek, 23. marca: Ob 19. Materinska proslava. Izven.

Torek, 24. marca: A propos, kaj dela Andula? Red Sreda.

Sreda, 25. marca: Kavalir z rožo. Premiera. Izven.

Vse posetnike nocojšnje materinske proslave v operi opozarjamo, da bo začetek točno ob 19.

Premiera najbolj učinkovite in najbolj priljubljene velike opere ki je napravljena v tem stoletju, bo v naši operi v sredo 25. t. m. zvečer. Ta sloves uživa po vsej pravici Richarda Straussa opera »Kavalir z rožo«. Sijajna glasba, odlična zaseda in nadvrse skrbna uprizoritev bodo nudili v sredo zvečer v operi prav gotovo prvovrstno premiero. Izven abonmaja.

Izjava

Podpisana izjavlja, da je morala odstopiti od modne revije, ker se Obrtniško društvo v Ljubljani ni držalo dogovora, vendar pa bo predvajala svoje modele po programu v baru nebotičniku od ponedeljka naprej.

Ljubljana, 22. marca 1936.

Atelje Bazanella

čebele so važne za sadjarje

Iz Avstralijske poročajo, da so tam z avtomobili prepeljali sedem in pol milijona čebel na polotok Mornington. Ondotni sadjarji so namreč ugotovili, da je tam zelo malo čebel in da zaradi tega sedno dreve ne rodi tako kakor bi lahko. Zato so naročili toliko čebel in jih namestili po sadovnjakih. Pred tem so pri tem imeli poizkuse, ki jih je nared nekaj leti dežel avstralske kmetijskega urad. Pri teh poizkusih so nekaj dreves zaščitili pred čebalami z mrežami zoper moške. Tako zaščiteno sadno dreve izvečine ni dalo nobenega sadja, med tem ko je nezaščiteno obilno rodilo.

Teden dni filma

Stevensonov „Otok zakladov“ filman

Svetovna književnost pozna vrsto del, ki bodo ostala večno mlada in živa. Med njimi je lepo število pustolovskih romanov, ki jim tudi desetletja in stoletja niso mogla vzeti svežosti in prikupnosti. Najbolj znan med njimi je vsekakor Desoejev »Robinson Crusoe«, nič manj pa ne slovi Stevensonov »Otok zakladov«, ki smo ga dobi v slovenskem prevodu kmalu po svetovni vojni.

Stevenson je znan pisatelj iz začetka preteklega stoletja. Slovenci ga poznamo še po njegovem romanu »Prigode Davida Balfourja«, ki nam jih je prevedel Vladimir

»Otok zakladov« je zgodba o skrivnostnem zakladu morskega razbojnika Flinta, ki je bil pred davnimi leti strah morij in si je z ropanjem nagrabil ogromno premoženje. Načrte otoka, kjer je zaklad zakopan, ima neki star kapitan, ki na skrivnostni način umre. Po njegovi smrti jih dobi mladi Jim, lastnik gostilne, v kateri prijatelji poiskati zaklade. Opremi ladjo in najame mornarje. Med njimi pa so skoraj sami stari razbojniki, ki vedo kaj namestila jim in se sklenejo sami polastiti zakladov. In tako pride do bojev in uporov, ki pokažejo vso besnost in pohlep denarja lačnih ljudi. Zaradi zlata teče kri in vsa stara prijateljstva so pozabljena. Naposled pa so uporniki le premagani in pobiti. Druge pa doleti zaslužena kazen. Jim ostane zmagovalček in zakladi so njegovi.

V tem filmu z naslovom »Zlati otok«, ki je režijsko na višku, se vrnemo v stare čase, ko so še ponosno jadrnice hitele po oceanih in ko je že sama beseda mornar pomenila junaka. Romantika, pustolovščina, zlato, morsk razbojnik, s temi besedami bi ta film najlepše označili.

Glavno vlogo vodje morsk razbojnikov igra najpomembnejši ameriški karakterni igralec Wallace Berry, ki ga poznamo že iz nešteti filmov. Že on sam je najboljši jamstvo, da mora biti film res nekaj posebnega. Njegov partner v vlogi mladega Jima je čudežni otrok Jackie Cooper, o katerega vrlihah je škoda izgubljati besede. Pomembno vlogo ima tudi Lewis Stone, ki ga poznamo že iz mnogih filmov kot partnerja Grete Garbo. Pozabiti ne smemo tudi znane igralca Lionela Barrymorea. Tako vidimo torej v filmu samo elito igralcev in to nam je lahko dokaz, da je film res nekaj takega, kar še nismo videli. V kratkem ga bodo igrali v Elitnem kinu Matici in pričarani smo, da si ga bo vsakdo ogledal, ker film to po svoji umetniški ceni resnično zasluži.

Razkošna filmska opereta „Princesa incognito“

Prihodnji mesec dobimo v Ljubljano priletno filmsko opereto Viktorja Herberta »Princesa incognito«, ki bo tako zavoljo glasbe, vsebine in razkošne opreme gotovo velika atrakcija za naše kinematografsko občinstvo. V obeh glavnih vlogah nastopata simpatična Jeanette MacDonaldova in enako priljubljeni Nelson Eddy. Poleg igralških vrlih imata oba prikupno zunanost, kar je naposled za uspeh operete tudi potrebno.

Vsebinska je romantična zgodba princeze

Marije de la Bonfain, ki se ne mara omožiti z donom Carlosom de Braganza, katerega ji iz državnih razlogov vsiljujejo. Princesa pobegne in potuje z listinami svoje služabnice v Louisiana v družbi deklet, ki naj se poroče s tamkajšnjimi kolonisti. Ladjo, na kateri se dekleta vozijo, pa napadejo morsk roparji. Ugrabljena dekleta reši kapitan Warrington, v katerega se princesa Marija zagleda in kljub hudim grožnjam z njim pobegne iz dežele.

Nelson Eddy in Jeanette MacDonaldova v filmu »Princessa incognito«

Iz akvaristove torbe O letčih ribicah in o akvaristovskih društvih

Leteči slantiki! To bi bilo zlasti za današnje čase neprecenljive vrednosti. Slantiki imenujemo namreč osoljene slede, ribice, ki jih zlasti Nemci v množinah konsumirajo. Ime je seveda zgrešeno, kajti leteči sledov ni, in ribe, ki jih nekdo tako imenuje, so sledom le po obliki trupa podobne, sicer pa spadajo v skupino poletas,

višino in največ 200 metrov v daljavo. Peči vzlete čisto v zrak ali nikdar čez 5 m v laške živali so to, ribe, ki žive na odprtem morju in zabavajo potnike s svojimi skoki. Zlasti mnogo jih je v tropskih morjih.

Trup rib je spredaj čokat in se proti repu ptice maha s krili, bi se motil, kajti ribe velike. Zelo dolgi in široki sta prani plavuti; po dolžini merita 2/3, po širini pa 1/3 dolžine ribjega trupa. Dolnji rogelj repne plavuti je podaljšan, ker ga riba rabi pri skoku z vode, pri padcu v vodo, ker se kot prvi dotakne gladine, in kot krmilo v zraku. Humboldt nas opozarja na obsežen

ribji mehur, ki je pri 16 cm dolgi ribi 9 cm dolg, prečni mu je pa 2 in pol cm, prostornina torej 44 cm³.

Kdor bi mislil, da lete ribe kakor ptice maha s krili, bi se motil, kajti ribe uporabljajo svoje prane plavuti le kot padalo. V trenutkih, ko se požene iz vode in ko padejo nazaj, je njihova hitrost največja in prav tu se nam vidi, kakor bi zamahovale s plavutmi, vendar store to nehoti zaradi pojačanega zračnega pritiska, tu in tam pa tudi zaradi vetra, od katerega je v glavnem odvisna tudi dolžina skoka. Najdaljše skoke dosežejo ribe, če se dvignejo v smeri proti vetru. Ponoči se pripeti, da padajo poletase v čolne ali pa na krove nižjih parkov in jadrnic, kjer so mornarjem dobro došla hrana. V Sredozemskem morju živi iz skupine letčih rib poltetašica (Exocoetus volitans L.). Navadno zrastejo do 30. izjemno pa tudi do 50 cm. Hrbeč je sinjemoder, boki pa srebrni. V glavnem se hranijo te ribe s planktonom, a tudi majhnih ribic ne zanemarijajo. Mladiči se v akvarijih, ki naj bodo z organskim zamreženim, prav dobro drže. V vodah

nahajamo tudi ribe drugih rodov z večjimi prsnimi plavutmi, ki se tu in tam požene iz vode, samo da so njih skoki po višini in dolžini mnogo krajši. Zanimivo je, da imajo krilato razvite plavuti tudi nekatere talne ribe, uporabljajo jih pa le redko.

Ko pogledamo po Evropi, opazimo, da ima vodožitje dokaj častilcev. Zveza nemških društev za akvarije in terarije v Nemčiji izdaja letno izvestja svojih včlanjenih društev in pregled društev v drugih državah, ki nam pričajo o eminentni razširjenosti našega lepega športa. V letu 1935. je bilo v rajhu 444 društev, v Češko-slovaški 36, v Avstriji 21, v Švici 16, na Poljskem 14. Zatem je navedeno še 17 društev v državah severne Evrope. Društva Jugoslavije, Anglije, Francije, Bolgarske, Turčije, Rusije, Italije in Grčije niso navedena, bržkone zaradi pomanjkanja podatkov ali iz kakih drugih razlogov.

Ker se akvaristovstvo tudi v naši državi čedalje bolj širi, je pričakovati, da se bo tudi število naših društev povečalo, kajti samo v organizaciji sta korist in napredek.

Ponočni roparski obisk

Z revolverjema v rokah sta neznana razbojnika opleni samotno kmetijo

Sv. Križ pri Litiji, 22. marca. Naš hribovski okoliš, kjer so dogodki, v katerih ti igrali važno vlogo revolverji, kaj redki, je pod vtisom roparskega napada v majhni vasi Selih pri Sv. Križu. Rop se je izvršil v teku večerajšnje noči pri Hugovih. V samotni hišici samujeta 70 letni gospodar Matijeta Sluga in njegova, kakih 10 let mlajša sestra Pepa, ki mu opravlja gospodinjke posle. Okrog polnoči je čula gospodinja Pepa hoditi okoli neke ljudi, kmalu nato sta vdrla v hišo neznana tuja in namerila samokresa v glavo.

»Daj denar sem, če ne bo po tebi!« sta zagrozila moža, ki sta imela obraza namazana, da ju ženska ne bi prepoznala. Pepa je v silnem strahu zatrla, da ni pri hiši nič denarja. Oboroženca se nista dala ugnati in sta ji velela naj ju odvede k bratu Matijetu Starega moža sta prebudila iz sna in sta mu ukazala naj ima izroči denar. Tudi Matijeta se je branil, da nima pri hiši belica. Roparja pa sta tudi nanj naperila samokresa in zahtevala denar, ki ga je dobil Matijeta nekaj ur prej vrnjenega. Sluga je bil namreč zvečer v Povšetovi gostilni, kjer mu je neki sosed vrnil 5000 dinarjev, ki mu jih je dolgoval že več let. Matijeta se je z denarjem vrnil domov pozno zvečer in je skril tisočake v skrinjo.

Na grožnje s samokresoma se je starec vdrl in priznal, da je denar na dnu skrinje. Ko sta prišla roparja do lepega zneska, pa se še nista zadovoljila. Prebrskala sta vse stanovanje in si natrjala še drugega plena. Slugovim sta odnesla še nekaj obleke, več parov čevljev in dve žepni uri, pa tudi v shrambi sta se založila z živečem. Predno sta zbežala iz Slugove hiše, sta zagrozila, da bosta prenočevala v sosednjem skednju in pazila, da ne bi kateri izmed domačih poizkušal ponoči iz hiše, češ: kdor to stori, ga bo zadela krogla iz revolverja. Zato je razumljivo, da se ni upal ponoči nihče ven. Šele naslednje jutro so obvestili o ropu sosedne in nato tudi orožniško postajo pri Sv. Križu.

Vsa znamenja kažejo, da sta bila oba roparska napadalec dobro poučena o domačih razmerah pri Slugovih, sicer bi ne vedela, da je dobil gospodar pred pitliti urami pet tisočakov. Orožniki so uvedli preiskavo in o ropu obvestili vse sosednje orožniške postaje in policijsko upravo v Ljubljani. V okolici Zaplaza, ki je znana izletniška točka, je patrulja že prišla nekega sumljivega tuja, ki je ostal zaradi zastajanja v domačem zaporu. Je močno podoben enemu izmed roparjev, ki sta bila precej visoka možaka v starosti okrog 30 do 40 let.

Pet let v zaboju

Belovar, 22. marca. Bolovarska policija je prejela včeraj prijavo, da imajo v hiši Marka Radulovića v belovarskem predmestju Velikih Sredicah že več let zaprt v zaboju, podobnem nekaki kletki, staro ženko, o kateri pravijo, da je slabomna. Policija se je takoj odpravila na lice mesta in res našla v nizki hišici v zaboju zaprto staro. Zaboju je bil v kotu temne sobe in je imel samo majhno odprtino, skozi katero so dajali ženski hrano.

Strážniki so zdaj odšli in pokazal se jim je strašen prizor: Na zaboju je sedela v velikem zaboju stara ženska bledih lic in vdrtih oči. Noge so ji bile otekle od vlage in umazanosti. Le z največjo težavo je ubožica splezala iz zaboja. Na vprašanje

je odgovorila, da se piše Marta Slavuljevićeva in da jo je njen zet Marko Radulović zaprl pred petimi leti v ta zaboju, ker jo je sovražil in ker je hotel, da bi prej umrla in bi on prišel do njenega premoženja. Ženica šteje preko 60 let.

Njena hčerka Marija, poročena Radulovića, je izjavila, da so njeno mater zaprli čez zimo v omenjeno kletko, ker je blazna. Poleti pa da so jo puščali na vrt in dvorišče. Ta izjava se je izkazala za lažno. Stara ženska je bila že pet let neprestano zaprta v zaboju. Marko je izpovedal, da jo je zaprl, ker ga je v blaznosti nekoč napadla z nožem in ranila. Na odredbo oblasti so onemoglo žensko prepeljali v bolnišnico, kjer bodo tudi dognali, ali je res blazna, kar pa ni verjetno.

Lep uspeh modne revije

Ljubljana, 22. marca. V veliki kazinski dvorani so v soboto zvečer ob veliki udeležbi občinstva — med gosti so bili tudi predsednik mestne občine dr. Adlešič kot pokrovitelj prireditve s soprogo, načelnik dr. Marn za bana in banko upravo, tajnik dr. Pretnar za Zbornico za TOI in narodni poslanci Mohorič, Turk in dr. Fux — otvorili prvo veliko spomladansko modno revijo, pri kateri sodeluje 13 damskih, 6 moških salonov, 6 modistinj in več salonov steznikov, zastopano pa je tudi krznarstvo, čevljarstvo, galanterija in trgovine z modnimi predmeti. Večer je otvoril predsednik Obrtniškega

društva g. Rebek, ki je poudaril vrednost domačega blaga v primeri z inozemskimi produkti in opozoril na stremenje naših obrtnikov in obrtnih oblačilne stroke, da ustvarjajo v duhu časa, kar jim zagotavlja neizogiben uspeh. Za njim se je na odru pojavil nepogrešljivi, brez konca in kraja domiselni konferansje g. Mirko Jelatin, ki je v izbranih prigodnih verzih še podrobno obrazložil pomen modne revije, nato pa se je pred očmi lepote žejnih gledalcev in gledalk razvila vrsta ženskih in moških modelov za vsako spomladansko priliko, da si boljših in lepših ne bi mogli želeli niti v kakšnem razvajanem modnem

centru Evrope. A kar je še posebna odlika naših modnih tvrdk, so vsi predvajani modeli kljub izbrani kvaliteti delu in blagor preprosti in lepi hkratu, da bi jih — saj je znano, da je domač izdelek poceni — z enakim pridom lahko nadela najpreprostejša žena, kakor tudi vsaka v luksuzu raznežena gospa.

Po reviji, ki je bila predmet občega občudovanja, so prireditelji povabili vse sodelujoče na majhen družabni večer, ki ga je vnovič otvoril predsednik g. Rebek s toplimi čestitkami k uspehu in z nekaj besedami o pomenu časopisne reklame, ki se ga mora zlasti dandanes zavedati vsak obrtnik. Nato je predsednik prireditvenega odbora, krojaški mojster g. Pučnik izrekel toplo zahvalo vsem, ki so modni reviji pripomogli do tako manifestativnega učinka: Obrtnišnemu društvu, ki je financiralo prireditve in katerega plemeniti namen je, da eventualni prebitek uporabi za podporo onemoglim obrtnikom in obrtnic, konferansjeju Jelatinu in aranžerju inž. arh. Mesarju, vsem sodelujočim salonom, poslovnemu tajniku Obrtniškega društva Lavrenčiču pa društvenima funkcionarjema Špetliču in Hibšerju, manekerkam, ki tudi predstavljajo nekakšno velesilo zase, pa upravi Kazine in vsem, ki so šli modni reviji kakorkoli na roko. V enakem smislu so govorili še ga. Seljakova, ki je posebej čestitala uspehom mladega naraščaja in se zahvalila krojaškemu mojstru, trgovcem, modistkam, čevljarjem, torbičarjem in frizerjem, ki so s svojim delom prekoslili vsa pričakovanja, predsednik Združenja trgovcev g. Soss, predsednik okrožnega odbora g. Iglič in zastopnica mladih gđc. Baza-nella.

Danes popoldne in zvečer sta se vršili prvi reprizi revije in ponovni obisk občinstva je izpričal, da bo revija ostala pomemben dogodek naše pomladi.

Gjungjenčeva nastopi v „Kavalirju z rožo“

Ljubljana, 22. marca. V sredo bomo slišali v Ljubljani velika operno delo Richarda Straussa »Kavalir z rožo«, ki se bo zdaj prvič izvajalo v ljubljanskem gledališču. »Kavalir z rožo« je priljubljena opera in je stalno na repertoarjih vseh svetovnih odrov. Našo operno publiko je gotovo vzradostila vest, da nastopi v njej poleg drugih naših odličnih opernih moči tudi naša priljubljena primadona ga. Zlata Gjungjenčeva. Peka bo naslovno vlogo »Kavalirja z rožo«.

Pisec teh vrstic je bil obiskal in sprejel ga je prav ljubezljivo. Na njegova vprašanja o pripravljajoči se operi in njeni vlogi v njej mu je simpatično pevala odgovorila:

»Straussov »Kavalir z rožo« nedvomno ni lahka opera, a po mojem mnenju ne dosega njegove »Salome«, čeprav smo »Salomo« nastudirali mnogo prej kakor »Kavalirja z rožo«. Naglasiti moram, da sem z veseljem sprejela to vlogo, ker mi opera zelo uja. Prepričana sem, da bo to odlično delo, ki je muzikalno na lepem višku, vseh naših opernih publik. Uprava je poskrbela, da nastopijo v njej naše prvovrstne operne moči, tako da je tudi v tem pogledu storila vse za svoje občinstvo.«

79 let je spal v isti hiši in isti postelji vsako noč brez izjeme Charles Wesley Lewitt iz Apple Riverja v Ameriki.

Policija v New Jersey pri New Yorku preizkuša avtomatični regulator avtomobilskih hitrosti. Ta priprava začne sama ustavljati avto, kakor hitro začne voziti z nedovoljeno hitrostjo.

Naša nadvse ljubljena mamica in teta, gospa

NEŽA VILMAN, roj. Zalokar

je odšla v lepše življenje v večnosti. Spreved k nezdramnemu počitku bo v ponedeljek 23. t. m. ob 17. uri na mestno pokopališče na Jesenicah.

JESENICE, 22. marca 1936.

ZALUJOČA DRUŽINA VILMAN in sorodniki.

OGLAŠAJTE V „PONEDELJSKEM JUTRU“!

Sveže najfinejše norveško RIBJE OLJE iz lekarne DR. G. PICCOLIJA V LJUBLJANI — se priporoča oledim in slabotnim osebam.

Po kratki hudi bolezni nam je danes umrl naš ljubi in dobri oče, sin, brat, ded, tast, svak in stric, gospod

Milko Kramer industrijec

Prenesli ga bomo iz njegovega doma v Aškerčevi ulici 15 k večnemu počitku na pokopališče pri Sv. Križu v ponedeljek 23. t. m. ob 17. uri popoldne. LJUBLJANA, dne 22. marca 1936.

MIRA PUČOVA, hčerka; ANTONIJA KRAMER, mati; DR. ALBERT KRAMER, brat; ANICA PUČNIK, sestra; DR. BORIS PUČ, zet; DR. JOSIP PUČNIK, svak; ANCI KRAMERJEVA, svakinja; NEVENKA, vnukinja; JOVEK in MAJDA, nečaka.

Brez posebnega obvestila.